Suppliment tal-Gazzetta tal-Gvern ta' Malta, Nru. 17,853, 16 ta' Diċembru, 2005
Taqsima A

MALTA

ATT Nru. XX ta' l-2005

ATT maħruġ b'liġi mill-Parlament ta' Malta.

ATT biex jagħmel disposizzjonijiet speċjali dwar il-vjolenza domestika u biex jagħmel emendi konsegwenzjali u emendi oħra fil-Kodiċijiet Kriminali u Ċivili.

ACT No. XX of 2005

AN ACT enacted by the Parliament of Malta.

AN ACT to make special provision for domestic violence and to make consequential and other amendments to the Criminal and Civil Codes.

Naghti l-kunsens tieghi.

(L.S.)

EDWARD FENECH ADAMI
President

16 ta’ Diċembru, 2005

ATT Nru. XX ta’ l-2005

ATT biex jagħmel disposizzjonijiet speċjali dwar il-vjolenza domestika u biex jagħmel emendi konsegwenzjali u emendi oħra fil-Kodiċijiet Kriminali u Ċivili

Il-PRESIDENT, bil-parir u l-kunsens tal-Kamra tad-Deputati, mlaqqgħa f’dan il-Parlament, bl-awtorità ta’ l-istess, ħareġ b’liġi dan li ġej: -

PARTI I
Introduttorju u Definizzjonijiet

1. (1) It-titolu ta’ dan l-Att hu Att ta’ l-2005 dwar il-Vjolenza Domestika. Titolu.

(2) Id-disposizzjonijiet ta’ dan l-Att għandhom jidħlu fis-seħħ f’tali data li l-Ministru responsabbli għall-ġustizzja jista’ jistabilixxi b’avviż fil-Gazzetta, u dati differenti jistgħu jiġu hekk appuntati għal disposizzjonijiet differenti u għal finijiet differenti ta’ dan l-Att.

2. F’dan l-Att, sakemm ir-rabta tal-kliem ma tkunx teħtieġ mod ieħor: Tifsir.

“il-Kummissjoni” tfisser il-Kummissjoni stabbilita bl-artikolu 3 ta’ dan l-Att;

“membru domestiku” tinkludi:

(i) persuni miżżewġin jew li kienu qabel miżżewġin lil xulxin;

(ii) persuni li jgħixu fl-istess dar mal-ħati jew li kienu jgħixu mal-ħati f'perjodu ta' sena qabel ir-reat;

(iii) persuni li ż-żwieġ tagħhom ikun ġie xolt jew dikjarat null;

(iv) ġenituri u t-tfal tagħhom;

(v) adulti oħra li jkunu joqogħdu fl-istess dar;

(vi) persuni li jkunu, jew li kienu, għarajjes kemm formalment kemm informalment bil-ħsieb li jiżżewġu;

(vii) persuni li jiġu minn xulxin jew b'konsangwinità jew b'affinità sat-tielet grad inkluż;

(viii) persuni li għandhom jew kellhom tifel bejniethom;

(ix) it-tarbija konċepita iżda li tkun għad trid titwieled ta' xi waħda mill-persuni msemmija fil-paragrafi (i) sa (viii), it-tnejn inklużi;

"il-Ministru" tfisser il-Ministru responsabbli għall-politika soċjali;

"vjolenza domestika" tfisser kull att ta' vjolenza, anki jekk verbali biss, li jsir minn membru domestiku wieħed fuq membru domestiku ieħor u tinkludi kull ommissjoni li tikkaġuna ħsara fiżika jew morali lil ħaddieħor.

PART II
Kummissjoni dwar il-Vjolenza Domestika

Twaqqif tal-Kummissjoni.

3. (1) Għandu jkun hemm Kummissjoni li tissejjaħ il-Kummissjoni dwar il-Vjolenza Domestika li għandha tkun komposta minn President u mhux inqas minn erba' membri oħra maħturin mill-Ministru wara konsultazzjoni ma' dawk l-aġenziji jew entitajiet pubbliċi u privati involuti fir-riċerka, il-prevenzjoni u t-trattament tal-vjolenza domestika skond kif il-Ministru jista' jidhirlu xieraq. Membru tal-Kummissjoni jista' jinħatar mill-ġdid wara li jiskadilu t-terminu tal-ħatra tiegħu.

(2) Persuna ma tistax tkun kwalifikata biex ikollha kariga bħala membru tal-Kummissjoni jekk hija tkun Ministru, Segretarju

Parlamentari, membru jew kandidat għall-elezzjoni fil-Kamra tad-Deputati, jew membru ta' awtorità ta' gvern lokali.

(3) Bla ħsara għad-disposizzjonijiet ta' dan l-artikolu, il-kariga ta' membru tal-Kummissjoni ssir vakanti:

(a) meta jagħlqu t-tliet snin mid-data tal-ħatra jew f'dik id-data li tiġi qabel skond ma jista' jiġi speċifikat fl-istrument li bih ikun inħatar; jew

(b) mar-riżenja b'ittra indirizzata lill-Ministru; jew

(ċ) meta tinqala' xi ċirkostanza li, kieku persuna ma kienetx membru tal-Kummissjoni, kienet iġġib l-iskwalifika tagħha minn dik il-ħatra.

(4) Membru tal-Kummissjoni jista', f'kull żmien, jitneħħa mill-Ministru wara konsultazzjoni mal-membri l-oħra tal-Kummissjoni u jkun sostitwit minn membru ieħor.

4. Il-Kummissjoni għandu jkollha l-funzjoni li tagħti parir lill-Ministru fuq kull aspett tal-vjolenza domestika u b'mod partikolari fuq: Funzjonijiet.

(a) it-tkabbir tal-konoxxenza u l-għarfien tal-vjolenza domestika u dwar il-fastidju u l-konsegwenzi li dawn iġibu u fuq il-modi u l-miżuri biex jitnaqqas l-għemil tagħhom;

(b) oqsma ta' vjolenza domestika li hu meħtieġ jew mixtieq li ssir riċerka fuqhom;

(ċ) l-istrateġiji biex tiġi esposta l-vjolenza domestika u biex jiġi faċilitat l-intervent ta' aġenziji u entitajiet pubbliċi u privati fir-rigward ta' vittmi u awturi ta' vjolenza bħal dik;

(d) l-edukazzjoni tal-pubbliku fuq l-aspetti kollha tal-vjolenza domestika;

(e) il-modi kif tiġi faċilitata l-komunikazzjoni bejn aġenziji u entitajiet pubbliċi u privati li jkunu involuti fit-teħid ta' azzjoni kontra l-vjolenza domestika;

(f) *standards* għal faċilitajiet ta' kura għal vittmi u awturi ta' vjolenza domestika, inklużi servizzi jew faċilitajiet ta' kenn pubbliċi jew privati;

(ġ) *standards* u protokolli għall-operaturi;

(ħ) il-proċeduri għall-koordinament effettiv f'livell nazzjonali ta' l-attivitajiet ta' aġenziji u entitajiet pubbliċi u privati mqabbdin fl-għoti ta' servizzi dwar materji ta' vjolenza domestika inklużi servizzi ta' sostenn;

(i) pjan komprensiv u koordinat għall-ġbir ta' informazzjoni dwar vjolenza domestika biex din tintuża mill-qrati, prosekuturi, uffiċjali għall-infurzar tal-liġi, operaturi tal-kura fis-saħħa, operaturi soċjali u aġenziji u entitajiet oħra b'mod li tiġi protetta l-identità tal-vittmi ta' vjolenza domestika;

(j) l-żvilupp ta' pjan komprensiv għal programm multi-dixxiplinarju ta' prevenzjoni attiva u ta' intervent kmieni;

(k) it-taħriġ speċjalizzat għall-gruppi professjonali involuti; u

(l) il-konsultazzjoni li ssir u nisġa ta' komunikazzjoni ma' entitajiet nazzjonali u internazzjonali rilevanti oħra.

Laqgħat.

5. (1) Il-Kummissjoni għandha tiltaqa' fi żmien xahar minn meta titwaqqaf u, wara, daqstant spiss daqs kemm ikun meħtieġ jew spedjenti.

(2) Il-Kummissjoni għandha titlaqqa' mill-President fuq inizjattiva tiegħu nnifsu jew wara li ssirlu talba minn tnejn mill-membri l-oħra tal-Kummissjoni.

(3) Il-Kummissjoni ma għandhiex taġixxi kemm-il darba ma jkunx hemm kworum preżenti magħmul mill-President u mhux inqas minn żewġ membri oħra.

(4) Id-deċiżjonijiet tal-Kummissjoni għandhom jgħaddu b'maġġoranza sempliċi tal-voti tal-membri preżenti u f'każ ta' parità ta' voti, il-President għandu jkollu u jeżerċita t-tieni vot jew vot deċiżiv.

(5) Kull vakanza li jista' jkun hemm fost il-membri tal-Kummissjoni ma għandhiex tinvalida l-proċeduri tal-Kummissjoni.

(6) Bla ħsara għad-disposizzjonijiet ta' dan l-Att, il-Kummissjoni tista' tirregola l-proċedura tagħha stess.

6. (1) Sa l-aħħar ta' Marzu tas-sena li tiġi minnufih wara s-sena tat-twaqqif tagħha, il-Kummissjoni għandha tippubblika rapport ta' l-attivitajiet kollha tagħha u għandha tibqa' tagħmel rapport bħal dak sa l-aħħar ta' Marzu ta' kull sena li tiġi wara. Kopja tar-rapport għandha tintbagħat lill-Ministru li għandu, mhux aktar tard minn erba' gimgħat wara li jirċievi r-rapport, iqiegħed kopja tiegħu fuq il-Mejda tal-Kamra b'dan illi jekk il-Kamra ma tkunx qegħda tiltaqa', allura dak ir-rapport għandu jitqiegħed sa mhux aktar tard minn erba' ġimgħat wara li l-Kamra terġa' tibda tiltaqa'. Rapporti.

(2) Ir-rapport imsemmi fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu għandu, fi żmien tmien ġimgħat mid-data li fiha kopja tiegħu titqiegħed fuq il-Mejda tal-Kamra, jiġi diskuss mill-Kumitat dwar l-Affarijiet Soċjali tal-Kamra tad-Deputati jew xi kumitat ieħor li jissostitwih.

7. Il-Ministru jista', kull meta l-Kummissjoni titolbu, jaħtar persuna jew jassenja uffiċjal pubbliku biex jgħinha, f'kapaċità konsultiva, għall-fini ta' l-eżerċizzju ta' kull waħda mill-funzjonijiet tagħha taħt dan l-Att. Persuni biex jgħinu lill-Kummissjoni.

8. (1) Għandu jkun hemm Segretarju tal-Kummissjoni li jkun persuna maħtura bħala tali mill-Ministru jew uffiċjal pubbliku assenjat mill-Ministru biex jaqdi l-funzjonijiet ta' Segretarju. Segretarju u persunal.

(2) Il-Kummissjoni għandu jkollha wkoll dak il-persunal l-ieħor skond ma l-Ministru jista' jqis meħtieġ u li huwa jaħtar jew jassenja kif hawn qabel imsemmi.

PARTI III
Aġenzija Msemmija

9. (1) Il-Ministru għandu jsemmi organizzazzjoni waħda jew aktar, istituzzjonijiet jew korpi oħra li magħhom ikunu saru arranġamenti kif provdut fis-subartikolu (2) bħala l-aġenzija li tkun responsabbli għall-organizzazzjoni ta' programmi ta' prevenzjoni, terapija u, jew ta' kura għal vittmi u awturi ta' vjolenza domestika. Aġenziji msemmija.

(2) Il-Ministru għandu jassenja dawk is-servizzi li għandhom jiġu provduti mill-organizzazzjoni, istituzzjoni jew korp imsemmija.

(3) L-arranġamenti msemmija fis-subartikolu (1) għandhom jispeċifikaw is-servizzi li l-organizzazzjoni, istituzzjoni jew korp ieħor ikunu mistennija li jipprovdu sakemm itulu l-arranġamenti u li għandhom jinkludu dawn li ġejjin:

(a) programmi ta' prevenzjoni, terapija u, jew ta' kura għal vittmi u awturi ta' vjolenza domestika;

(b) faċilitajiet ta' linja ta' komunikazzjoni ta' għajnuna pubblika biex ikun hemm aċċess ta' emerġenza għal servizzi ta' appoġġ speċjalizzati f'dawk l-oqsma relatati mal-vjolenza domestika;

(ċ) esperti li jivvalutaw xi jkunu l-ħtiġiet ta' vittmi tal-vjolenza domestika, inkluż l-iżvilupp ta' pjan ta' kura għal kull persuna riferita;

(d) akkomodazzjoni mkennija għal vittmi ta' vjolenza domestika, inkluża dik li tingħata bi sħab ma' organizzazzjonijiet, istituzzjonijiet jew korpi oħra li jipprovdu akkomodazzjoni bħal dik;

(e) il-ġbir u t-tixrid lil persuni u korpi li jkollhom interess ta' dokumentazzjoni fuq id-drittijiet li għandhom il-vittmi tal-vjolenza domestika u fuq ir-rimedji u s-servizzi disponibbli għalihom;

(f) il-ġbir ta' informazzjoni dwar il-vjolenza domestika biex din tintuża fil-Qrati, minn prosekuturi, uffiċjali li jinfurzaw il-liġi, operaturi fil-kura tas-saħħa, ħaddiema soċjali u aġenziji u entitajiet oħra, b'mod li tkun protetta l-identità tal-vittmi tal-vjolenza domestika.

(4) (a) L-arranġamenti msemmija fis-subartikolu (1) għandhom ukoll jipprovdu għall-iffinanzjar mill-Ministru tas-servizzi miftiehma ma' l-organizzazzjoni, istituzzjoni jew korp ieħor.

(b) L-aġenzija msemmija għandha żżomm il-fondi msemmija fil-paragrafu (a) separatament mill-fondi l-oħra ta' l-aġenzija, li għandha żżomm kif imiss kotba tal-kontijiet relattivi awditjati minn awdituri maħturin minnha bi ftehim mal-Ministru u li barra minn hekk ikunu jistgħu jiġu awditjati mill-Awditur Ġenerali.

(5) L-aġenzija msemmija għandha, sa mhux aktar tard minn tliet xhur wara li tagħlaq kull sena finanzjarja, tgħaddi lill-Ministru:

(a) kopja tal-kontijiet annwali kif ċertifikati mill-awdituri;

(b) rapport fuq il-ħidma ta' l-aġenzija matul is-sena.

(6) Ir-rapport imsemmi fis-subartikolu (5) (b) għandu jitqiegħed fuq il-Mejda tal-Kamra mill-Ministru sa mhux aktar tard minn sitt ġimgħat wara li jirċevih, jew meta l-Kamra f'dak il-perjodu ma tkunx qegħda tiltaqa' mhux aktar tard mit-tieni ġimgħa wara li l-Kamra terġa' tibda tiltaqa', u dan ir-rapport għandu, fi żmien tmien ġimgħat mid-data li fiha kopja tiegħu titqiegħed fuq il-Mejda tal-Kamra, jiġi diskuss mill-Kumitat dwar l-Affarijiet Soċjali tal-Kamra tad-Deputati jew xi kumitat ieħor li jissostitwih.

(7) Kull membru, uffiċjal, impjegat jew membru tal-persunal ta' aġenzija msemmija għandu jitqies bħala uffiċjal pubbliku għall-finijiet ta' l-artikolu 92 tal-Kodiċi Kriminali.

PARTI IV
Emendi fil-Kodiċi Kriminali, Kap.9

10. Fl-artikolu 87(1)(g) tal-Kodiċi Kriminali, hawn aktar 'il quddiem f'din il-Parti msejjaħ "il-liġi prinċipali", minflok il-kliem "tas-sess ta' dik il-persuna." għandhom jidħlu l-kliem "tas-sess ta' dik il-persuna;" u immedjatament wara għandu jidħol dan il-paragrafu ġdid li ġej:

Emenda ta' l-artikolu 87 tal-Kodiċi Kriminali, Kap. 9.

"(h) jekk id-delitt ikun sar fuq il-persuna tal-missier, l-omm jew fuq xi persuna minn dawk imsemmija fil-paragrafu (h) ta' l-artikolu 202.".

11. F'artikolu 202 tal-liġi prinċipali, minnufih wara l-paragrafu (g) għandhom jiżdiedu dawn iż-żewġ paragrafi ġodda li ġejjin:

Emenda ta' l-artikolu 202 tal-liġi prinċipali.

"(h) meta d-delitt isir fuq il-persuna ta':

(i) il-konjuġi; jew

(ii) l-ħu jew l-oħt; jew

(iii) axxendent jew dixxendent naturali; jew

(iv) xi persuna oħra li jkollha jew li kellha tarbija komuni mal-ħati; jew

(v) xi persuna oħra li tkun qegħda tgħix fl-istess dar bħall-ħati jew li kienet qegħda tgħix mal-ħati matul perjodu ta' sena qabel ir-reat; jew

(vi) persuna oħra li tkun jew kienet kemm formalment kemm informalment għarusa bil-ħsieb li tiżżewweġ; jew

(vii) persuni oħra li jiġu minn xulxin mid-demm jew bi żwieġ sat-tielet grad inklużivament:

Iżda li f'dan il-paragrafu "konjuġi" tinkludi lill-persuna li ż-żwieġ tagħha mal-ħati jkun ġie xolt jew dikjarat null;

(i) "meta d-delitt isir quddiem minuri jew dan ikun jista' jisma' x'ikun qed isir.".

Emenda ta' l-artikolu 221 tal-liġi prinċipali.

12. Fis-subartikolu (4) ta' l-artikolu 221 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "msemmijin fl-artikolu 222 (1) (b)." għandhom jidħlu l-kliem "msemmijin fl-artikolu 222 (1) (a) u (b).".

Emenda ta' l-artikolu 222 tal-liġi prinċipali.

13. Fil-paragrafu (a) tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 222 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "tal-missier jew ta' l-omm naturali;" għandhom jidħlu l-kliem "tal-missier jew ta' l-omm naturali, jew fuq xi persuna msemmija fis-subartikolu (h) ta' l-artikolu 202;".

Sostituzzjoni tas-Sub-titolu IX tat-Titolu VIII tal-liġi prinċipali.

14. Minflok is-Sub-titolu li hemm minnufih qabel l-artikolu 249 tal-liġi prinċipali, għandu jidħol dan il ġej:

"FUQ IT-THEDDID, VJOLENZA PRIVATA U FASTIDJU"

Żjieda ta' l-artikoli 251A, 251B u 251C ġodda mal-liġi prinċipali.

15. Minnufih wara l-artikolu 251 tal-liġi prinċipali għandhom jiddaħħlu l-artikoli ġodda li ġejjin:

"Il-fastidju.

251A. (1) Persuna li ġġib ruħha:

(a) b'mod li tagħti fastidju lil persuna oħra, u

(b) b'mod li tkun taf jew ikun imissha tkun taf li dan ikun ta' fastidju għal dik il-persuna,

tkun ħatja ta' reat taħt dan l-artikolu.

(2) Għall-fini ta' dan l-artikolu, persuna li tkun qegħda ġġib ruħha b'mod dubjuż imissha tkun taf li dik l-imġieba tammonta għal fastidju ta' persuna oħra jekk fil-qjies ta' persuna raġonevoli jkollha l-istess informazzjoni din kienet kieku taħseb li dik l-imġieba kienet tammonta għal fastidju tal-persuna l-oħra.

(3) Persuna akkużata b'reat taħt dan l-artikolu tista' ġġib prova li:

(a) l-imġieba tagħha kienet dovuta bl-iskop li timpedixxi jew tikxef xi delitt; jew

(b) l-imġieba tagħha kienet dovuta taħt xi liġi, regolament jew regola, jew biex tikkonforma ruħha ma' xi kondizzjoni jew ħtieġa imposta minn xi persuna taħt xi liġi; jew

(ċ) fiċ-ċirkostanzi partikolari dik l-imġieba kienet waħda raġonevoli.

(4) Persuna misjuba ħatja ta' reat taħt dan l-artikolu tista' teħel il-piena ta' priġunerija għal żmien minn xahar sa tliet xhur jew multa ta' mhux inqas minn elf lira u mhux iżjed minn elfejn lira, jew dik il-multa u priġunerija flimkien:

Iżda l-piena għandha tiżdied bi grad wieħed meta r-reat isir kontra xi persuna msemmija fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 222.

Meta ohrajn jibżgħu li se tintuża vjolenza kontrihom.

251B. (1) Persuna li l-imġieba tagħha tikkaġuna lil ħaddieħor jibża' li se tintuża vjolenza kontrih jew kontra l-proprjetà tiegħu jew kontra l-persuna jew il-proprjetà ta' xi ħadd mill-axxendenti, dixxendenti, aħwa subien jew bniet jew xi persuna msemmija fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 222 tkun ħatja ta' reat jekk hija tkun taf jew imissha tkun taf li l-imġieba tagħha se tikkaġuna lil xi ħadd ieħor hekk jibża' kull darba minn dawk l-okkażjonijiet, u tista' teħel il-piena ta' priġunerija għal żmien minn tliet xhur sa sitt xhur jew multa ta' mhux inqas minn elfejn lira u mhux iżjed minn ħamest elef lira, jew dik il-multa u priġunerija flimkien.

(2) Għall-finijiet ta' dan l-artikolu, il-persuna li l-imġieba tagħha tkun waħda dubjuża jmissha tkun taf li tkun se tikkaġuna biża' f'ħaddieħor li ser tintuża vjolenza kontrih f'xi okkażjoni jekk persuna raġonevoli li jkollha l-istess informazzjoni kieku taħseb li dik l-imġieba tkun ser tikkaġuna biża' fil-persuna l-oħra f'dik l-okkażjoni.

(3) Persuna akkużata b'reat taħt dan l-artikolu tista' ġġib prova li:

(a) l-imġieba tagħha kienet adottata fiċ-ċirkostanzi msemmija fil-paragrafi (a) jew (b) tas-subartikolu (3) ta' l-artikolu 251A; jew

(b) l-imġieba adottata kienet waħda raġonevoli għall-ħarsien tagħha nnifisha jew ta' ħaddieħor jew għall-ħarsien tal-proprjetà tagħha jew ta' ħaddieħor.

Tifsir fl-artikoli 251A u 251B.

251C. F'artikoli 251A u 251B ta' dan il-Kodiċi riferenzi għall-għoti ta' fastidju lil persuni jinkludu meta wieħed jagħti qata' jew idejjaq lill-persuna.".

Emenda ta' l-artikolu 331 tal-liġi prinċipali.

16. Fl-artikolu 331 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "ma hemmx azzjoni kriminali" għandhom jidħlu l-kliem "l-azzjoni kriminali ma titmexxiex mingħajr il-kwerela tal-parti offiża", u minnufih wara l-kliem "tal-persuna" għandhom jidħlu l-kliem "jew b'theddida ta' omiċidju jew ta' offiża fuq il-persuna.".

Żieda ta' artikolu ġdid 382A mal-liġi prinċipali.

17. Immedjatament wara l-artikolu 382 tal-liġi prinċipali għandu jiżdied dan l-artikolu ġdid li ġej:

"Ordnijiet ta' Trażżin.

382A. (1) Mingħajr preġudizzju għas-setgħat tagħha taħt id-disposizzjonijiet ta' l-artikoli li ġejjin ta' dan is-Sub-titolu, meta l-qorti tqis li jkun espedjenti li hekk tagħmel għal xi raġuni msemmija fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 412C, il-qorti tista', meta tagħti sentenza kontra l-akkużat, flimkien ma' kull piena li tista' tagħti lill-ħati, tagħmel ordni (hawn aktar 'il quddiem imsejħa "ordni ta' trażżin") li tista' tagħti effett għal kull ma hemm fis-subartikolu (3) ta' l-artikolu 412C imsemmi.

(2) Ordni ta' trażżin għandha tibqa' fis-seħħ għal dak il-perjodu, li ma jkunx iżjed minn tliet snin, kif speċifikat mill-qorti li tista' tordna li dak il-perjodu jibda għaddej mid-data ta' l-iskadenza jew maħfra tal-piena. Id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (6) ta' l-artikolu 412C għandhom *mutatis mutandis* ukoll japplikaw għal ordni ta' trażżin.

(3) Jekk mingħajr skuża raġonevoli l-ħati jikser xi projbizzjoni jew restrizzjoni imposta fuqu minn ordni taħt dan l-artikolu, huwa jkun ħati ta' reat u jista', meta jinstab ħati jeħel multa ta' elf lira Maltija jew priġunerija ta' mhux iżjed minn sitt xhur jew dik il- multa u priġunerija flimkien.".

18. Fis-subartikolu (2) ta' l-artikolu 383 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "ħames liri" għandhom jidħlu l-kliem "ħamsin lira" u minflok il-kliem "mitt lira" għandhom jidħlu l-kliem "elf lira".

Emenda ta' l-artikolu 383 tal-liġi prinċipali.

19. Minnufih wara l-artikolu 412B tal-liġi prinċipali għandu jiżdied dan l-artikolu ġdid li ġej:

Żieda ta' artikoli ġodda 412C u 412D mal-liġi prinċipali.

"Ordnijiet ta' Protezzjoni.

412C. (1) Meta persuna (hawn aktar 'il quddiem f'dan l-artikolu u fl-artikolu 412D msejħa "l-akkużat") tkun ġiet mixlija jew akkużata b'reat quddiem il-Qorti tal-Maġistrati kemm bħala qorti ta' inkjesta kemm bħala qorti ta' ġudikatura kriminali, il-qorti tista', minħabba f'raġunijiet motivati, bl-iskop li tipprovdi għas-sigurtà tal-persuna offiża jew individwi oħra jew għaż-żamma ta' l-ordni pubblika, jew għall-iskop ta' protezzjoni tal-persuna leża jew ta' individwi oħra minn fastidju jew imġieba oħra li tikkaġuna biża' ta' vjolenza, toħroġ ordni ta' protezzjoni kontra l-akkużat.

(2) Ordni ta' protezzjoni tista' timponi kull restrizzjoni jew projbizzjoni fuq l-akkużat li jistgħu jidhru lill-qorti bħala meħtieġa jew mixtieqa fiċ-ċirkostanzi sabiex jingħata effett lil kull skop minn dawk imsemmija fis-subartikolu (1).

(3) Bla ma tiġi limitata x-xorta ta' l-ordnijiet li jistgħu jinħarġu taħt is-subartikolu (1), ordni ta' protezzjoni tista' tagħmel dan li ġej kollu jew xi ħaġa biss minnu:

(a) tipprojbixxi jew tirrestrinġi akkużat milli javviċina jew b'xi mod isegwi l-movimenti tal-persuna offiża jew ta' xi individwu ieħor speċifikat fl-ordni; jew

(b) tipprojbixxi jew tirrestrinġi l-aċċess mill-akkużat, għal perjodu ta' mhux iżjed minn sitt xhur jew sas-sentenza finali, ġewwa fond fejn il-persuna offiża jew xi individwu ieħor speċifikat fl-ordni, tkun qegħda tgħix, taħdem jew tiffrekwenta wkoll jekk l-akkużat ikollu xi interess legali f'dak il-fond; jew

(ċ) tipprojbixxi lill-akkużat milli jikkuntattja jew jimmolesta lill-persuna offiża jew lil xi individwu ieħor speċifikat fl-ordni.

(4) Qabel ma toħroġ l-ordni, il-qorti għandha tqis:

(a) il-ħtieġa li tiżgura li l-persuna offiża jew xi individwu ieħor speċifikat fl-ordni jkunu protetti minn kull dannu jew molestja; u

(b) il-benesseri ta' tfal jew dipendenti oħra li jistgħu jintlaqtu mill-ordni; u

(ċ) il-ħtiġiet ta' akkommodazzjoni tal-persuni kollha li jistgħu jintlaqtu mill-ordni, b'mod partikolari tal-persuna offiża, it-tfal tagħha jew id-dipendenti l-oħra tagħha; u

(d) kull tbatija li tista' tkun kaġunata lill-akkużat jew lil xi persuna oħra minħabba li tkun saret l-ordni; u

(e) jekk l-akkużat ikunx irid jew le li jingħata dak it-trattament li l-qorti jista' jidhrilha li jkun xieraq; u

(f) kull materja oħra li, fiċ-ċirkostanzi tal-każ, il-qorti jidhrilha li tkun rilevanti:

Iżda għandha tingħata attenzjoni partikolari lill-materji li jinsabu fil-paragrafi (a), (b) u (e).

(5) Ordni ta' protezzjoni għandha tibqa' fis-seħħ għal perjodu, ta' mhux aktar minn tliet snin, speċifikat mill-qorti, iżda li jista' jiġi revokat jew estiż għal perjodi ulterjuri.

(6) Kull parti fi proċedimenti li fihom tkun inħarġet ordni taħt dan l-artikolu jew kull individwu ieħor imsemmi fl-ordni, jista' jagħmel rikors quddiem il-qorti f'kull waqt għall-estensjoni, varjazzjoni jew revoka ta' l-ordni u wara li l-partijiet kollha jkunu ngħataw l-opportunità li jinstemgħu, il-qorti għandha, meta tiġi biex tiddetermina jekk testendix, tvarjax jew tirrevokax l-ordni, tqis il-materji speċifikati fis-subartikolu (4).

(7) Jekk mingħajr skuża raġonevoli l-akkużat jikser xi projbizzjoni jew restrizzjoni imposta fuqu b'ordni taħt dan l-artikolu, huwa jkun ħati ta' reat u jista', meta jinstab ħati jeħel multa ta' elf lira Maltija jew priġunerija ta' mhux iżjed minn sitt xhur jew dik il-multa u priġunerija flimkien.

(8) Il-qorti tista' wkoll tordna li kull arma regolari jew arma irregolari, kif imfissra fl-artikolu 64, jiġu depożitati għand ir-reġistratur tal-Qorti.

Ordnijiet ta' Trattament.

412D. (1) Flimkien ma' ordni ta' protezzjoni, jew separatament minnha, taħt l-artikolu 412C, u sakemm il-qorti tkun sodisfatta li jkunu saru jew li jistgħu jsiru arranġamenti adatti għal trattament, il-qorti tista' toħroġ ordni (hawn aktar 'il quddiem imsejħa "ordni ta' trattament") li tkun teħtieġ li persuna taċċetta li jsirilha trattament bla ħsara għal dawk il-kondizzjonijiet li l-qorti jista' jidhrilha adatti li tniżżel fl-ordni.

Iżda meta persuna tinstab ħatja ta' reat, tista' ssir l-ordni ta' trattament mill-qorti bil-kunsens tal-ħati jew mingħajru u fil-każ ta' persuna akkużata b'reat, ordni ta' trattament tista' ssir biss bil-kunsens ta' l-akkużat.

(2) It-trattament jista' jkun ta' kull xorta minn dawk speċifikati fis-subartikolu (5) ta' l-artikolu 7 ta' l-Att dwar il-*Probation*.

Kap. 446.

(3) Id-disposizzjonijiet tas-subartikoli (5) u (6) ta' l-artikolu 412C għandhom japplikaw għal ordni li ssir taħt dan l-artikolu.

(4) Jekk f'xi żmien matul il-perjodu li fih l-ordni tkun fis-seħħ tinġieb prova għas-sodisfazzjon tal-qorti li l-persuna tkun naqset milli tikkonforma ruħha ma' xi rekwiżit jew kondizzjoni ta' l-ordni, il-qorti tista' twaħħal ammenda ta' mhux iżjed minn ħames mitt lira.".

20. Fil-paragrafu (d) ta' l-artikolu 543 tal-liġi prinċipali, minflok il-kliem "jew is-soċjeta` in ġenerali." għandhom jidħlu l-kliem "jew il-komunità in ġenerali;" u minnufih wara għandu jidħol dan li ġej:

Emenda ta' l-artikolu 543 tal-liġi prinċipali.

"(e) fil-każ ta' xi reat li jinvolvi vjolenza domestika:

Iżda għall-finijiet ta' dan il-paragrafu "vjolenza domestika" għandu jkollha l-istess tifsira mogħtija lilha bl-artikolu 2 ta' l-Att dwar il-Vjolenza Domestika:

Iżda wkoll għandu jkun legali li, wara li jkunu nbdew proċeduri fil-qorti bis-saħħa ta' dan l-artikolu għal reat imsemmi f'dan il-paragrafu, vittma allegata ta' reat li jinvolvi vjolenza domestika tista' titlob lill-qorti li twaqqaf il-proċeduri kontra l-awtur allegat, u meta ssir talba bħal dik il-qorti tista' tiddeċiedi u tordna li l-proċeduri kontra l-awtur allegat jitkomplew, filwaqt li tingħata konsiderazzjoni partikolari għall-aħjar interessi tal-minuri involuti, u għandha tordna li dik it-talba u deċiżjoni jiġu reġistrati fl-inkartamenti tal-każ.".

Emenda ta' l-artikolu 544 tal-liġi prinċipali.

21. Il-proviso li hemm ma' l-artikolu 544 tal-liġi prinċipali għandu jiġi sostitwit biż-żewġ provisos li ġejjin:

"Iżda, meta xi wieħed minn dawn id-delitti jsir bi vjolenza pubblika, vjolenza domestika kif mfissra fl-artikolu 2 ta' l-Att dwar Vjolenza Domestika, jew flimkien ma' reat ieħor li jolqot l-ordni pubbliku, l-azzjoni kriminali titmexxa indipendentement mill-azzjoni tal-parti privata:

Iżda wkoll meta fil-każ ta' delitt li jsir bi vjolenza domestika l-azzjoni kriminali tkun tmexxiet indipendentement mill-azzjoni tal-parti privata, id-disposizzjonijiet tat-tieni proviso ta' l-artikolu 543(e) għandhom japplikaw ukoll għal dak il-każ.".

PARTI V
Emendi fil-Kodiċi Ċivili, Kap. 16

Emenda ta' l-artikolu 37 tal-Kodiċi Ċivili, Kap.16.

22. Minflok l-artikolu 37 (2) tal-Kodiċi Ċivili, hawn iżjed 'il quddiem f'din il-Parti msejjaħ "il-liġi prinċipali", għandu jidħol dan li ġej:

"(2) Ir-rikors li jkun fih it-talba msemmija fil-proviso għas-subartikolu (1) għandha tkun debitament appuntata għas-smigħ mill-qorti u għandha tiġi notifikata lill-konvenut flimkien ma' l-avviż ta' dik is-seduta:

Iżda meta jkun hemm involuta l-vjolenza domestika, ir-rikors imsemmi għandu jiġi appuntat fi żmien erbat ijiem u l-qorti tista', b'inizjattiva tagħha stess qabel ma tisma' lill-partijiet jew wara, toħroġ ordni ta' protezzjoni taħt l-artikolu 412C tal-Kodiċi Kriminali u, jew ordni ta' trattament taħt l-artikolu 412D ta' l-istess Kodiċi, u d-disposizzjonijiet ta' dawk l-artikoli għandhom japplikaw *mutatis mutandis* għal ordni maħruġa taħt dan l-artikolu bħallikieku din kienet ordni maħruġa taħt l-artikolu korrispondenti ta' dak il-Kodiċi:

Iżda wkoll għall-finijiet ta' dan l-artikolu u ta' l-artikolu 39, "vjolenza domestika" għandu jkollha l-istess tifsira mogħtija lilha bl-artikolu 2 ta' l-Att dwar il-Vjolenza Domestika.".

Emenda ta' l-artikolu 39 tal-liġi prinċipali.

23. Minnufih wara l-artikolu 38 tal-liġi prinċipali għandu jidħol dan l-artikolu li ġej:

“Ordnijiet ta’ Protezzjoni u Trattament f’kawża għal firda personali.

39. Meta tkun ġiet preżentata kawża għal firda personali minn konjuġi u jkunu nġiebu provi ta’ attijiet ta’ vjolenza domestika, il-qorti tista’, jew wara li xi waħda mill-partijiet tagħmel rikors jew fuq inizjattiva tagħha stess sabiex tipproteġi s-sigurtà tal-partijiet involuti jew fl-aħjar interessi tat-tifel jew tat-tfal jew ta’ xi dipendenti minuri oħra ta’ wieħed mill-konjuġi, toħroġ ordni ta’ protezzjoni taħt l-artikolu 412C tal-Kodiċi Kriminali u, jew ordni ta’ trattament taħt l-artikolu 412D ta’ l-istess Kodiċi u d-disposizzjonijiet ta’ dawk l-artikoli għandhom ikunu *mutatis mutandis* japplikaw għal ordni maħruġa taħt dan l-artikolu bħallikieku dik kienet ordni maħruġa taħt l-artikolu korrispondenti ta’ dak il-Kodiċi.”.

Mgħoddi mill-Kamra tad-Deputati fis-Seduta Nru. 335 tas-7 ta’ Diċembru, 2005.

ANTON TABONE
Speaker

RICHARD J. CAUCHI
Skrivan tal-Kamra tad-Deputati